

УДК 741/744

РОЗРОБКА ІЛЮСТРАЦІЙ ДЛЯ ДИТЯЧОЇ КНИГИ

МЕЛЬНИК Людмила, ТІЗЕНГАУЗЕН Марія

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
mtizengauzen28@gmail.com

Досліджено підхід до ілюстрування книг, принципи оформлення та способи ілюстрування книг. Представлено практичні розробки ілюстрацій для дитячої книжки «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь», які передають явища та події літературного твору, підсилюють сприйняття інформації та концентрують увагу, розвивають естетичні ідеали у дитячому віці. Створені графічні образи є художньо привабливими та зрозумілими та сприятимуть розвитку інтересу маленького споживача до книжок.

Ключові слова: ілюстрації, дитяча книга, дизайн, графіка.

ВСТУП

Розробка книжкової ілюстрації – це творчий процес, який потребує чіткої постановки завдання, ретельного планування та вмілого виконання. Якісні та цікаві ілюстрації доповняють книгу та зроблять її більш привабливою для читачів. Ілюстрації - це зображення, які використовуються для візуалізації тексту роману або наукової праці та допомагають читачеві краще сприйняти емоційну напругу, атмосферу і зрозуміти зміст книги [1]. Вони є частиною художнього оформлення книги, разом з обкладинкою, рамками, колонтитулами, декоративним орнаментом і набором шрифтів. Тому ілюстрації книги є важливою її складовою, особливо при створенні дитячої книги.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Художник-дизайнер є співавтором в дитячій книжці і не просто ілюструє літературний твір, а дає пояснення, висловлює своє бачення подій через малюнки, інтерпретує яскраві та неповторні образи. Тому першочергове завдання ілюстратора - навчитися чітко, виразно, доступно і зворушливо передавати ідеї твору [2]. При цьому потрібно враховувати вікові особливості дитячого сприйняття тексту та ілюстрацій. Так для дітей 3-4 років важливим для розуміння змісту дії на малюнку є предмет, з яким здійснюється дія, тоді як у 5-7 років діти звертають увагу на позу фігури та різні композиційні прийоми для передачі руху. Молодші дошкільнята сприймають об'єкти зі зменшеною перспективою на картинках як в реальності, і лише у віці п'яти-шести років починають розуміти зменшення віддалених об'єктів. Щоб зробити художній образ зрозумілим і цікавим для дитини, художник обирає відповідні засоби виразності - малюнок, колір і композицію, які характеризують персонажа. Ілюстрації покликані розширити та збагатити уявлення дітей про навколишній світ [3].

Метою дослідження є розроблення дизайну дитячої книги, а саме: обрати найкращі кольорові рішення, розміри, стилістику аби отримати казку, яка повністю передаватиме атмосферу та емоції читачу; виконуватиме основні функції ілюстрацій - пояснювальну, виховну, естетичну, емоційно-психологічну, інформативну.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

При розробці ілюстрацій книги «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» був створений макет зі збільшеними ілюстраціями та великим шрифтовим рішенням, оскільки головною цільовою аудиторією являються діти п'яти років (рис.1, а-е).

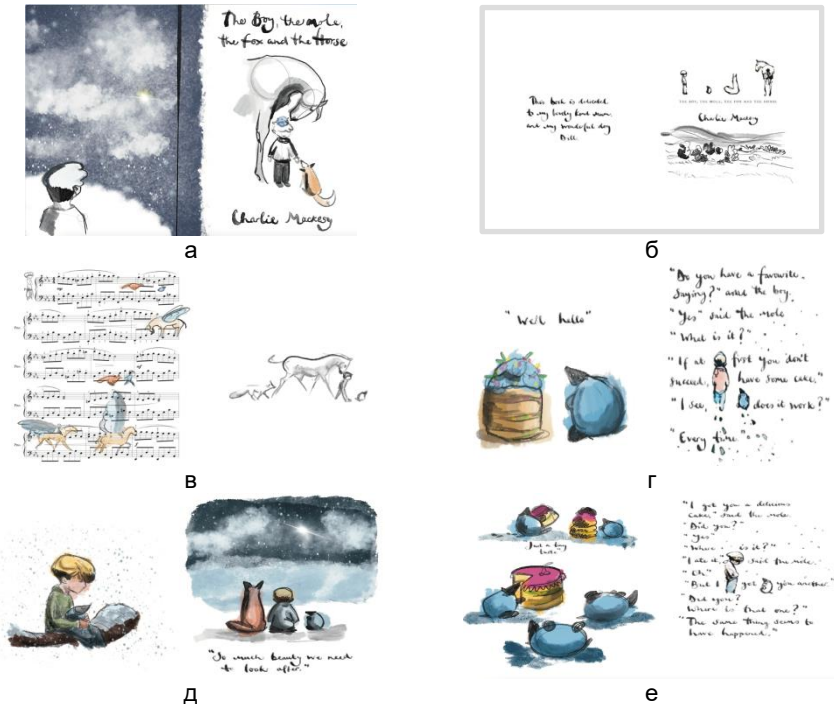

Рис. 1. Ілюстрації до дитячої книги «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь»: а-обкладинка; б-розгортка; в-ілюстрація нотного стану; г,д,е-ілюстрація тексту

Шрифт «Рукописний Леттерінг» актуальний для дитячої книжки оскільки має такі характеристики, як простота, зрозумілість, завдяки чому, цільовій аудиторії буде легше сприймати матеріал. Композиція шрифту така, що ритмічність малюнка сприймається на асоціативному рівні мислення дитини і допомагає регулювати емоції. Розташування героїв твору серед тексту сприяє зануренню читача у його зміст (рис. 1, г-е).

Сучасні дизайнери часто малюють на спеціальних графічних планшетах або використовують зручну векторну графіку. Поєднують техніки та різноманітні матеріали. У даному проєкті було використано техніку графічного живопису з імітування графічного малюнку тушшю, кольорові плями були створені у техніці лісіровки аквареллю. Для успішної імітації були використані відповідні пензлі у графічному редакторі.

Дизайнерським рішенням притаманним саме цьому твору було обрано декоративну вставку з нот мелодії, яку обрав автор книги. Передбачено декорування нотного стану лісовими мешканцями, героями твору. Нотний стан знаходиться на початку книги і передбачає (за бажанням) можливість зіграти мелодію самостійно перед початком прочитання, що б краще поринути в атмосферу історії (рис. 1, в).

ВИСНОВКИ

Ілюстрація є важливим інструментом для покращення сприйняття текстів читачами. Вона допомагає юним дослідникам краще зрозуміти навколишній світ і невідоме, усвідомити книгу як багатогранний витвір мистецтва. Сучасні технології, комп'ютерні засоби, різні типи, стилі і техніки ілюстрування, дозволяють створити неймовірні зображення, що підкреслять зміст та індивідуальність твору.

Створені ілюстрації для дитячої книги «Хлопчик, Кріт, Лис та Кінь» дозволяють читачеві поринути у світ твору, привертають увагу, через представлені образи лісових мешканців, та підвищують інтерес читача до тексту, зміст якого ще не відомий. Реалізація проєкту підвищить зацікавленість дітей до книжкових видань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Солом'яна А.С., Брянцев О.А. Особливості ілюстрування дитячих книг. DVAC 1 Міжнародна науково-практична конференція, м. Запоріжжя, 12 грудня, 2022р. С. 62-65. URL:https://www.researchgate.net/publication/366921172_OSOBLIVOSTI_ILUSTRUVANNA_DITACHIH_KNIG
2. Єфімова М. П. Типологія дитячої книги. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2015. №20. С. 143-147.
3. Братуш І. Функції ілюстрацій у дитячій літературі. *Інноваційний розвиток науки нового тисячоліття: матеріали міжнародної науково-практичної конференції*, м. Ужгород, 21-22 квітня, 2017р. С.32-35.

MELNYK L., TIZENHAUZEN M.

DESIGNING ILLUSTRATIONS FOR A CHILDREN'S BOOK

The approach to illustrating books, principles of design and methods of illustrating books were studied. Practical development of illustrations for the children's book "The Boy, the Mole, the Fox and the Horse" is presented, which convey the phenomena and events of the literary work, strengthen the perception of information and concentrate attention, develop aesthetic ideals in childhood. The created graphic images are artistically attractive and understandable and will contribute to the development of a small consumer's interest in books.

Key words: *illustrations, children's book, design, graphics.*